

Mathias Herup Nielsen

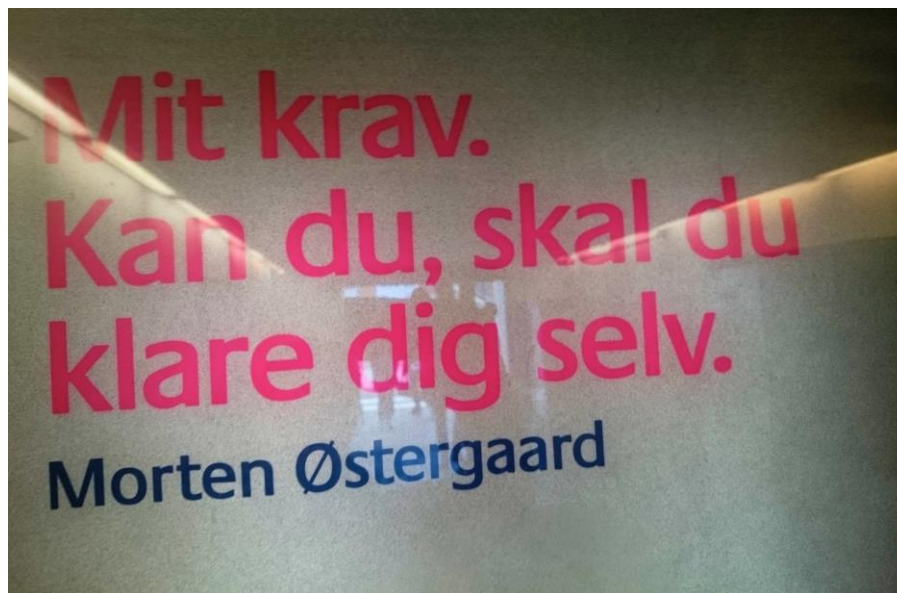
OPTIMISMENS POLITIK

Skabelsen af uværdigt
trængende borgere

FRYDENLUND ACADEMIC

Mathias Herup Nielsen
Postdoc v. Institut for Politik og
Samfund
Aalborg Universitet
CUBB – Center for Udvikling af
Borgerinddragende
Beskæftigelsespolitik
mhn@dps.aau.dk

”Vi skal være meget bedre til at visitere de unge og skelne mellem dem, som er arbejdsmarkedsparete og kan tage en uddannelse, og dem, der ikke kan tage en uddannelse. **Den første gruppe skal mødes med meget præcise krav fra samfundet om, at de simpelthen bare skal gå i gang.** De, der ikke kan, skal derimod have en meget mere omsorgsfuld og helhedsorienteret indsats.”
- Mette Frederiksen, interview i Politiken, 2012

Morten Dahlin

18. juli · 🌐

HVIS DU KAN ARBEJDE, SÅ SKAL DU ARBEJDE

I Greve Kommune har vi en regel: Hvis en ung rask borger beder om kontanthjælp så bliver han/hun straksaktiveret.

Dvs inden for 24 timer får han en gul vest på, en tang i hånden, og så er det ud at hjælpe med at holde kommunen pæn og ren.... [Se mere](#)

5,4 tusind

650 kommentarer 1,9 tusind delinger

UVÆRDIGT VÆRDIGT
TRÆNGEN- TRÆNGEN
DE -DE

Forskning i befolkningers forståelse af menneskers værdighed ("deservingness")

Hvad afgør, om offentligheden mener, at en person fortjener hjælp fra velfærdsstaten eller ej?
(fx van Oorschot 2000)

På tværs af lande:

Ældre og **handikappede** vurderes at fortjene hjælp *i høj grad*
Arbejdsløse *i lavere grad* (**Indvandrer** i laveste grad)

Klare kriterier, der former et "fælles-europæisk sprog for værdighed":

(1) **Kontrol**; jo *mindre* kontrol du vurderes at have over din egen situation, desto *mere* værdig opfattes du at være

(2) **Behov**; jo *større* behov du vurderes at have, desto *mere* værdig opfattes du at være

**EN ITALESÆTTELSE AF
UDSATTE BORGERE
SOM MENNESKER,
DER GODT KAN, MEN
ALLIGEVEL IKKE GØR?**

1.

KATEGORIER -NES LOGIK

EN VANDRING IMOD ET MERE OPTIMISTISK SPROG

2000: Vejledning, der har ”til hensigt at gøre visitationskriterierne mere klare”. Opdeler kontanthjælpsmodtagere i fem grupper efter *problemer*:

- (1) De, der kun har ledighed som problem
- (2) De uafklarede personer
- (3) De arbejdsmæssigt marginaliserede
- (4) De socialt belastede
- (5) De helbredsmæssigt belastede

EN VANDRING IMOD ET MERE OPTIMISTISK SPROG

2004: Matchkategorier. Opdeler kontanthjælpsmodtagere efter nærhed til arbejdsmarkedet:

- (1) Umiddelbar match
- (2) Høj grad af match
- (3) Delvis match
- (4) Lav grad af match
- (5) Ingen match

EN VANDRING IMOD ET MERE OPTIMISTISK SPROG

2010: Nye matchkategorier, flere skal matchkategoriseres og ingen er "uden match" med arbejdsmarkedet, *alle har potentiale:*

- (1) De jobklare
- (2) De indsatsklare
- (3) De midlertidigt passive

EN VANDRING IMOD ET MERE OPTIMISTISK SPROG

2014. Parathedskategorier:

”Vi vil afskaffe matchgrupperne, fordi vi vil sende det meget entydige signal, at vi skal væk fra den passive og frem imod den aktive socialpolitik” (Mette Frederiksen)

(1) De job- og uddannelsesparate

(2) De aktivitetsparate

EN VANDRING IMOD ET MERE OPTIMISTISK SPROG

Morten Østergaard (14.09.18, Politiken): Lad alle unge blive 'jobparate'.

»Jeg bryder mig ikke om, at vi har en kategori, hvor vi sætter folk hen og siger: »Du er ikke på vej i arbejde«, for så skrider perspektivet«

EN VANDRING IMOD ET STADIG MERE OPTIMISTISK SPROG

Tabel 1. Kategoriernes udvikling: 2000 til 2013

2000	2004	2010	2013
Problemkategorier (hvad er den lediges problem?) 'De arbejdsmarkedsparate personer, som kun har ledighed som problem' 'De uafklarede personer' 'De arbejdsmarkeds-mæssigt marginaliserede personer' 'De socialt belastede personer' 'De helbredsmæssigt belastede personer'	Matchkategorier (i hvor høj grad matcher den ledige arbejdsmarkedet?) 1) Umiddelbar match 2) Høj grad af match 3) Delvis match 4) Lav grad af match 5) Ingen match	Forsimplede matchkategorier (hvilken af de tre overordnede kategorier passer den ledige ind i?) 1) De jobklare 2) De indsatsklare 3) De midlertidigt passive	Jobparathedskategorier (hvad er den ledige parat til?) 'De job- og uddannelsesparate' 'De aktivitetsparate'

Parallel udvikling på førtidspensionsområdet? Se fx Lindholm, K. B., & Amby, F. P. Fra erhvervsevne til arbejdsevne.

2. KATEGORI- SERING I PRAKSIS

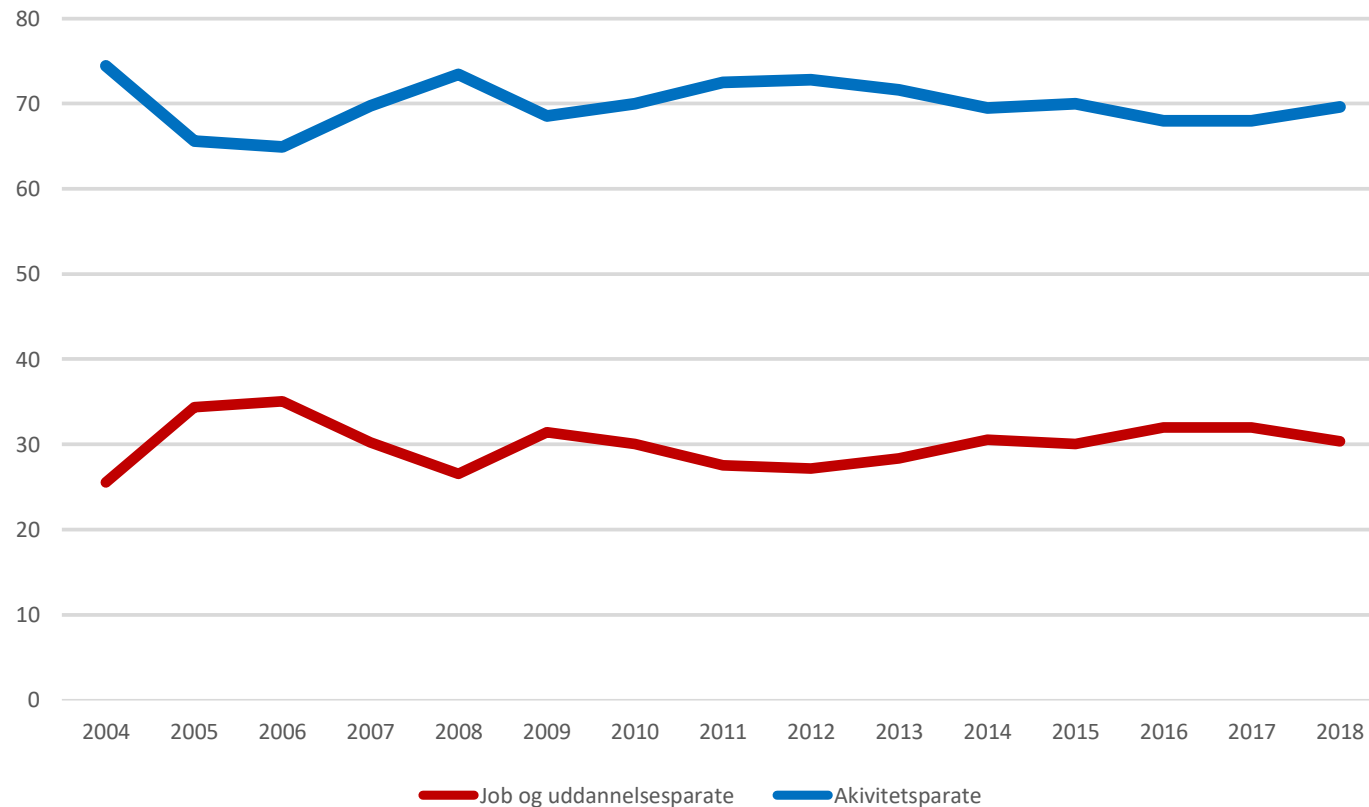
I skal fokusere på **muligheder frem for forhindringer**. Når I møder en ledig skal I spørge; "hvad skal der til, for at du kan komme ind på arbejdsmarkedet?". Ikke; "hvorfor er du nu ikke i arbejde?"

Dav. beskæftigelsesminister Hjort Frederiksen i tale til landets socialrådgivere, 2003

Alle unge skal **som udgangspunkt mødes som uddannelsesparate**
Aftaletekst, reform af kontanthjælpssystemet 2013

Flygtninge og familiesammenførte skal **som udgangspunkt mødes som jobparate** og dermed møde et klart krav om, at de skal arbejde og forsørge sig selv og deres familie.
Treparts-aftale, 2016

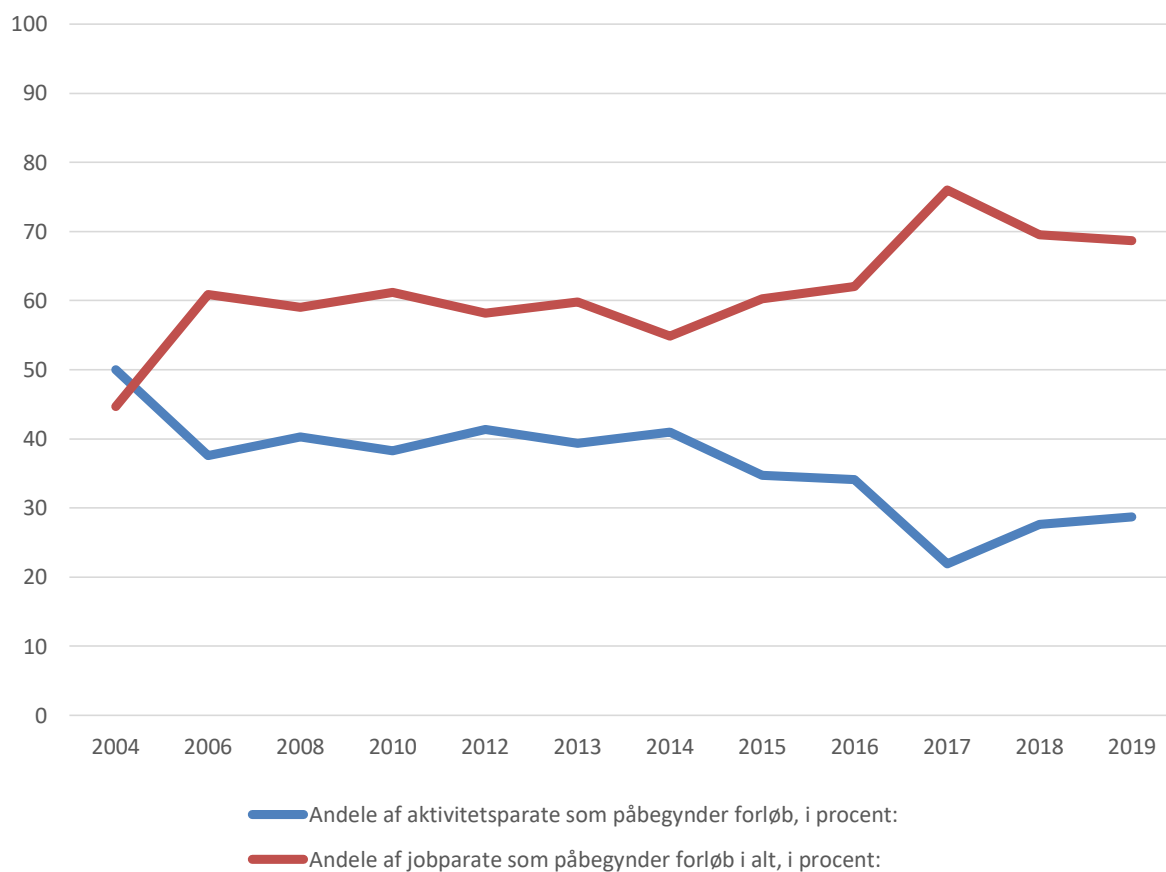
FORDELINGEN AF FULDTIDSPERSONER I SYSTEMET OVER TID ER NOGENLUNDE KONSTANT...

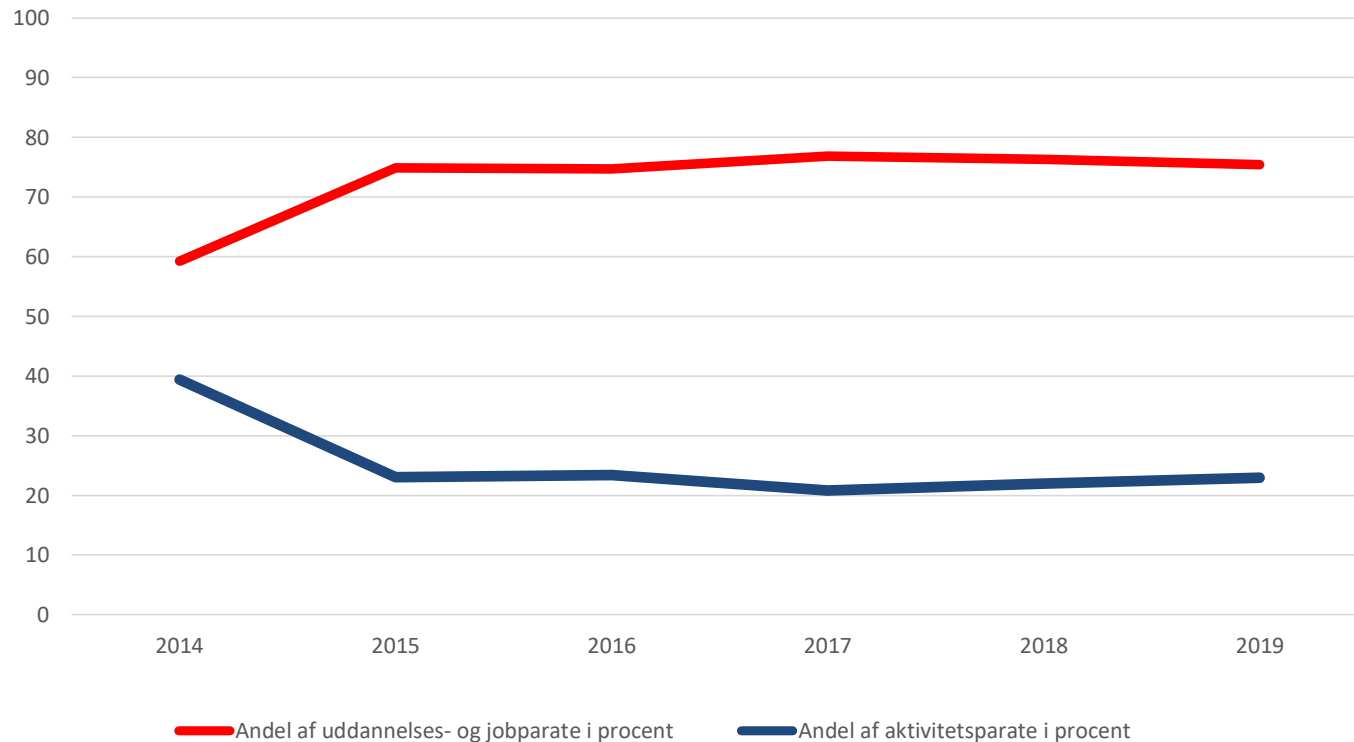
MEN DER ER EN MARKANT FORSKYDNING I RETNING AF AT EN STØRRE GRUPPE VURDERES JOBPARATE

Andelen af de, der påbegynder forløb med kontanthjælpsydelse, som vurderes at være job-/uddannelsesparate versus aktivitetsparate.

Tal fra Jobindsats.dk

TAL FOR UNDER 30ÅRIGE SOM KOMMER IND I SYSTEMET: TRE-FJERDE-DELE VURDERES AT VÆRE UDDANNELSESPARATE

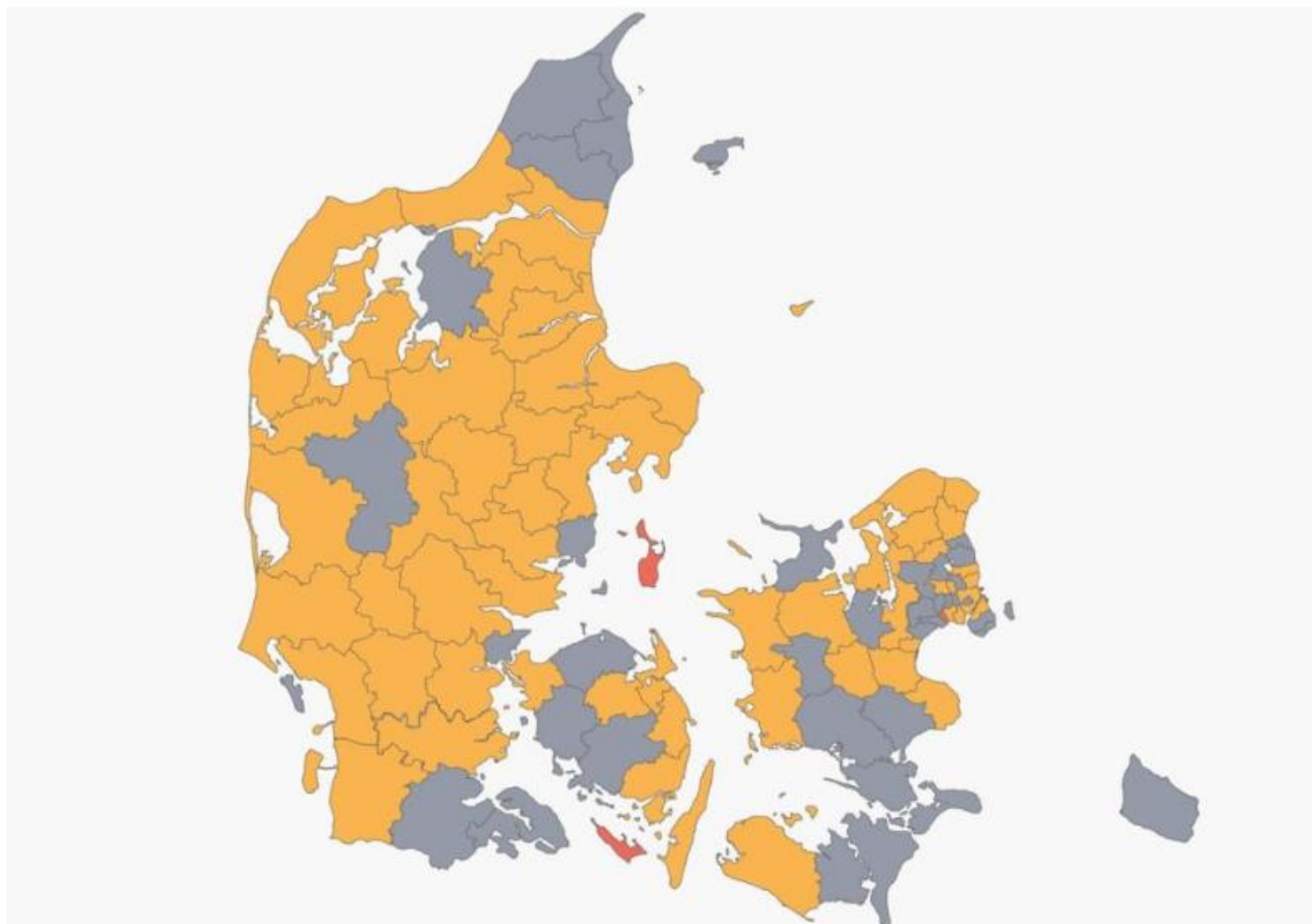

3.

**OPTIMISTISKE
VURDERINGER
SOM POSITIVE I
SIG SELV?**

Klik på kortet: Så god er din kommune til at gøre ledige parate til job

I én kommune burde 380 flere kontanthjælpsmodtagere end i dag stå parat til at komme i arbejde, mens det et andet sted landet kun er 14, konkluderer ny analyse fra Dansk Arbejdsgiverforening. Dyk ned i tallene og se, hvor mange ledige din kommune vurderer som jobparate.

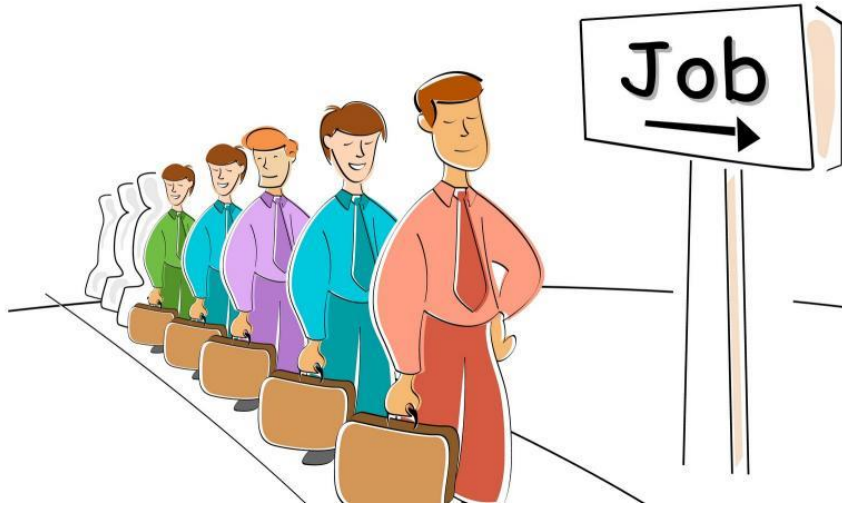
Odensemodellen skal udbredes

Odense er god til at få ledige med komplekse problemer i arbejde. Minister hørte nærmere om modellen

ODENSE SIDE 8-9

PERSPEKTIVER OG KONSE- KVENSER

A word cloud of positive psychology and life-related terms. The words are arranged in a roughly circular shape, with some words being larger than others. The words include:

- OUTLOOK
- POSITIVE
- HAPPY
- LOVE
- OPTIMISTIC
- GOOD PSYCHOLOGY
- POSITIVE THINKING
- THINKING
- FUTURE
- LIFE
- SHARING
- WORK
- STRESS
- JOY
- TALKING
- ASSISTANCE
- COUNSELLING
- THOUGHTS
- EXPERIENCES
- TIME
- PLANS
- CHILDHOOD
- WAYS
- MAKED
- GIVE
- RELAX
- DOWN
- UP
- IMPROVE
- TREATMENT
- CAUSE
- FRIENDS
- PASSING
- TIME
- CONSIDERATE
- FUTURE
- PAST
- TIME
- RELAXATION
- DE-STRESS
- WELL-BEING
- CLASSES
- SPIRIT
- MIND
- PARENTING
- TIME
- EASY GOING
- MEDITATION
- CHOICES
- MONEY
- DOING
- NEGATIVE
- BRIDGE
- HOBBIES
- ACTIVITIES
- DEPRESSION
- UNspoken
- ENDLESS
- STREAMS
- LACK
- MANAGEMENT
- SELF-TALK
- CHILDREN
- OPTIMISM
- HALF-EMPTY
- PARENTS
- HALF-FULL
- INTERESTS
- PASTIMES
- MINISET
- COACHING
- ADVICE
- FORWARD
- TRUTH
- WISDOM
- ACCEPT
- HELP
- ALCOHOL
- WELLNESS
- BOOST
- SPAN
- INFORMATION
- REASON
- LOGIC
- EFFECTS
- HUMOUR

LÆGE
KONSULENTER
UD AF
JOBCENTER

(Danneris og Herup, 2018)

*"De siger hele tiden: "**Dét skal du og dét skal du prøve.** Hvis du bare .. jeg synes jo at du har **så** mange ressourcer". Det er lige ved, **at jeg går fuldstændig i sort når de siger ressourcer.** Jeg er ved at kaste op over det ord. Jeg havde engang en masse ressourcer. De skal kraftedeme ikke sidde og sige, fordi jeg engang har været pladesmed og fordi jeg har været i livgarden og jeg har stået i forretning og jeg har kørt truck, **så skal de ikke sige at jeg har ressourcer.** Jeg havde engang nogle ressourcer, nu er jeg gået i stykker nu har jeg ikke flere ressourcer tilbage. Og heller ikke mit humør eller mit sind, det er fuldstændig blottet for ressourcer. Jeg har ikke engang ressourcer til at kravle ud i bad nogle gange, altså det er rigtigt. Det lyder åndsvagt. Men det er fan'ne rigtigt. Jeg har hjemmehjælp hver fredag. **De bliver ved med at snakke om ressourcer.** Men jeg kan ikke sove, jeg sover ikke. Jeg er dødtræt, men jeg kan ikke sove."*

FRA TIL NEO- STIGMA STIGMA?

(venligst lånt fra Andersen og Kessing 2019)

Mere
værdighed

- (1) Det væsentlige spørgsmål er ikke om vi skal stille krav til de, der godt kan – men hvor vi trækker grænserne omkring de, der godt kan**
- (2) De seneste årtier har bragt markante forandringer af den logik som denne grænsedragning følger**
- (3) Borgeres utilfredshed ser ud til at blusse op omkring oplevelser af manglende erkendelse af det, man ikke kan**